

El mes de setembre de l'any 2018 l'associació Confluència.cat va posar en marxa El Món de Demà, un espai de reflexió que, més enllà de la informació o la opinió, vol acumular coneixement constructiu a través de la veu d'acadèmics i científics socials joves o responsables institucionals que no són veus habituals del debat públic. Cada quinze dies El Món de demà és al Cercle posarà a l'abast del soci un article valuós de la proposta que aquesta plataforma posa en circulació.

Oriol Bartomeus

[@obartomeus](https://twitter.com/obartomeus)

Doctor en Ciència Política, especialitzat en comportament electoral a Catalunya. Ha publicat "El terratrèmol silencios" (Eumo, 2017), sobre els efectes del relleu generacional en la transformació del comportament electoral a Catalunya. És professor associat a la UAB i docent del Màster en Marketing Polític a l'Institut de Ciències Polítiques i Socials (ICPS). Blog: oriolbartomeus.blogspot.com

Una generació sense certeses

Les persones som temps. Temps que respira i pensa. Som, en part, l'expressió viva del temps que ens ha tocat viure. Els nostres actes estan emmarcats en un temps i responen a les línies vectorials d'aquest: vivim en un temps i alhora som l'expressió d'aquest temps, encara que no ho sapiguem. Aquest és el fonament d'allò que anomenem generacions. Tots hem estat joves (alguns encara ho són), tots hem sigut infants, ens hem format, ens hem incorporat a la vida adulta i hem tingut esperances semblants i hem hagut de lluitar contra pors similars. Però tots ho hem fet en un entorn específic, en un marc històric particular. D'aquí que els que han compartit aquest marc els considerem coetanis i, per tant, membres d'una generació particular.

Pertànyer a una generació vol dir carregar amb una "marca" generacional, una mena de senyal de naixement que no fa a tothom exactament igual, però tanmateix els atorga un aire, un deix, una mena de caminar per la vida que els assimila, que els caracteritza. És la manera com el temps s'ha encarnat en nosaltres, en cadascun de nosaltres.

El seu és el món de l'esmicolament: la individualització radical i el triomf de la immediatesa, que comporta la fi del temps tal com l'havíem conegut

Com s'ha encarnat el temps en els que ara tenen vint anys? Quina és la seva "marca generacional"? El món que els ha vist néixer és el de les crisis entrelaçades,

econòmica, social, política. Han aparegut en un moment de descomposició de les certituds sobre les quals es fonamentava el món d'ahir, el dels seus pares i avis.

El seu és el món de l'acceleració[1] i del desbordament[2], de l'acumulació de coses, d'experiències, de vides, sense ordre aparent ni possibilitat d'endregar-lo. El seu és el món de l'esmicolament: la individualització radical i el triomf de la immediatesa, que comporta la fi del temps tal com l'havíem conegut. El seu és un món de present continu, on és difícil distingir passat, present i futur. Un temps esmicolat en mini-seqüències, com si visquéssim dins de YouTube, on l'impacte és més important que l'argument, on la tria lliure (o que creiem lliure) és l'únic barem i el tòtem que defineix la vida de cadascú.

La generació del 2000 són autèntics nadius digitals. Van ser els primers a néixer amb el mòbil a la mà. El seu món és el de la pantalla tàctil. El dels seus pares encara funcionava amb botonets, el dels seus avis amb palanques. La seva vida està exposada des del començament. És la generació més retratada i filmada, i ells mateixos són al seu torn filmadors de la seva pròpia vida. Tenen imatges de tot, fan fotografies de tot, porten el registre visual de la seva existència al minut. Són la seva imatge. El seu món és una imatge, o mil, perquè és un enorme collage d'imatges digitals captades per milers i milers de dispositius que disparen constantment. La seva vida privada és completament pública. La pengem. L'exposen. La comparteixen. I no es plantegen les conseqüències que té això. És el seu món, el de la lleugeresa[3] i l'intangible.

La seva és una vida auto-construïda. Creixen triant, es formen en base a les tries que fan. Pertanyen a allò que han triat pertànyer, i ho fan de la mateixa manera que consumeixen: ràpid. El seu individualisme radical no els impedeix formar part d'iniciatives, grups, moviments, però la pertinença a aquests grups sempre és fruit d'una decisió individual, que de la mateixa manera que es pren pot cancel·lar-se. Es connecten i desconnecten amb extraordinària facilitat. I sense remordiments.

En aquest món la hipocresia és el pitjor pecat, però la incoherència està perfectament acceptada. D'aquí la càrrega contra la correcció política i l'acceptació de l'insult com a expressió legítima de la individualitat

Es relacionen amb el món des de la utilitat, emprant una lògica de consumidor. Entenen les relacions com a prestacions i s'hi aboquen amb fruïció sempre i quan aquestes relacions (comercials, amoroses, socials) serveixin els seus interessos del moment. Interessos immediats, urgents, que necessiten satisfer a l'instant. Interessos que entenen com a fonament consubstancial de la seva personalitat en un món sense pautes generals, que no disposa de guies de conducta ni de valors dominants que delimitin els camins a seguir. En el seu món no hi ha camins traçats. Tot és vàlid, tot és legítim, si és autèntic, si surt d'un mateix.

En aquest món la hipocresia és el pitjor pecat, però la incoherència està perfectament acceptada. D'aquí la càrrega contra la correcció política i l'acceptació de l'insult com a expressió legítima de la individualitat, que no pot veure's limitada i que té en la llibertat d'expressió (d'expressió pública) un dels seus puntals. Allò que la llibertat d'un acaba on comença la de l'altre, ha passat a la història. La llibertat d'un no acaba, i l'altre que s'apanyi i es busqui la seva. No hi ha debat ni intercanvi d'opinions, i el que anomenem tertúlia no són sinó monòlegs consecutius que no pretenen convèncer ningú.

En el món dels que tenen vint anys l'autoritat està associada a la mentida, a la voluntat de manipulació (...) Ells ja van néixer sense esperar res de les autoritats

Amb tot això no és estrany que el món on han crescut els que ara tenen vint anys vegi una democràcia claudicant i afeblida, corcada per la desconfiança. Desconfiança envers els que no són com jo, els que pensen diferent. Desconfiança envers la política, que ja no és l'instrument de transformació de la realitat (l'última generació que va creure en la política d'aquesta manera fou la que va ser jove a finals del seixanta). La política, com totes les activitats comunitàries (com la religió), ha caigut del pedestal, ha perdut l'aura èpica que havia tingut, l'han despulcat d'allò que tenia de sagrat[4]. La política en el món dels que tenen vint anys és un servei més, i un de bastant deficient, si hem de ser sincers.

En el món dels que tenen vint anys l'autoritat està associada a la mentida, a la voluntat de manipulació. Hi pot haver una part de suficiència juvenil en la descreença vers l'autoritat. Però també hi ha la conseqüència d'una fallada fonda d'aquesta autoritat (no només política, també periodística, científica, docent), que els que tenen vint anys no han viscut, sinó que han heretat dels seus pares. Ells ja van néixer sense esperar res de les autoritats.

Aquest és el món d'aquesta generació. Possiblement a ells els sembla menys aberrant que a nosaltres, perquè no n'han conegut cap altre. No senten nostàlgia d'un temps estable i cert, senzillament perquè no l'han viscut. La seva realitat es compon d'un mosaic de fraccions de segon, d'imatges procedents de mil canals, de trossos de sons, de pedaços d'idees barrejades, sovint inconnexes i certament incoherents, sense un ordre preestablert i en constant moviment. Són fills del seu temps, barrejat, accelerat, individualista, fanàtic i cridaner.

No s'hi val a culpar-los per ser com són, ni tan sols a jutjar-los. Al capdavall, ells no en tenen cap culpa. Simplement són producte del món que els hem deixat els que vam arribar abans.

[1] Hartmut Rosa: "Accélération. Une critique sociale du temps" La Découverte, 2011

[2] James Bridle: "La nueva edad oscura" Debate, 2018

[3] Gilles Lipovetsky: "De la ligereza" Anagrama, 2016

[4] Alessandro Baricco: "I barbari" Feltrinelli, 2006